

Broj: 03-11-543/2021
Sarajevo, 15.07.2021. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Primljeno: 19-07-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 11 -	1573	21

- **Predstavnički dom
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući**
- **Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući**

Poštovani,

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), radi informiranja, dostavljam Vam **DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2022-2024. GODINA**, koji je usvojila Vlada Federacije Bosne i Hercegovina na 274. sjednici, održanoj 15.07.2021. godine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

GOVERNMENT

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 274. sjednici, održanoj 15.07.2021. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvaja Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2022.- 2024. godina.
2. Zadužuje se Federalno ministarstvo finansija da nakon što Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine usvoji Dokument globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2022.-2024., u slučaju potrebe revidira Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2022.-2024. godina i isti dostavi Vladi Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.
3. Zadužuje se Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine da Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2022.- 2024. godina uputi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, pri čemu će isti u slučaju revidiranja ponovo biti dostavljen Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.
4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: ~~1171~~ /2021
15.07.2021. godine
Sarajevo

PREMIJER

Fadil Novalić

UVODNO IZLAGANJE

Dokument okvirnog proračuna Federacije BiH za period 2022.-2024. godina

Dokument okvirnog proračuna Federacije BiH za period 2022.-2024. godine (DOP) je sačinjen sukladno Zakonu o proračunima Federacije BiH i predstavlja osnovu za izradu proračuna Federacije BiH i nižih nivoa vlasti. DOP sadrži makroekonomske projekcije, projekcije javnih prihoda, upravljanje javnim rashodima, proračunske prioritete, te gornje granice rashoda proračunskih korisnika Federacije BiH za tekuću i naredne dvije fiskalne godine.

Projekcije indikatora su sačinjene na osnovu projekcija, prvenstveno Direkcije za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH, te projekcija renomiranih međunarodnih finansijskih institucija MMF-a, Svjetske banke i Europske komisije.

Navedene preliminarnе projekcije rasta indikatora sačinjene su u situaciji kada se očekuje suzbijanje pandemije te normalizacija društvenog i ekonomskog života, odnosno izlazak iz krize i oporavak ekonomija u svijetu i lokalno, te se situacija oko pandemije, odnosno efikasnost i brzina cijepljenja stanovništva nametnula kao glavni rizik projekcija.

Za period 2021.-2022. godina, međunarodne statističke institucije su u svojim redovitim proljetnim izvješćima u 2021. godini projicirale oporavak i rast svjetske ekonomije, kao i ekonomije EU i Euro zone. Također, ističu da će na oporavak najveći utjecaj imati visoka neizvjesnost usljed zdravstvene krize i provođenje cijepljenja kao i sposobnosti prilagođavanja svake pojedine ekonomije datoj situaciji za što je potrebno da svaka zemlja odredi svoje prioritete u cilju normaliziranja stanja.

U 2021. godini MMF projicira rast svjetske ekonomije od 3,3% a Europska komisija rast od 3,4%. Obje navedene institucije projiciraju rast Euro zone od 6,6%, dok su projekcije rasta za EU zonu prilično neujednačene i kreću se od 6,1%, od strane MMF-a i Europske komisije, do 7% koju je sačinila Svjetska banka¹.

Za regiju Zapadni Balkan, u 2021. godine Svjetska banka projicira rast ekonomije od 4,4%, dok se za period 2022.-2023. godina očekuje blaži rast od 3,7% kao posljedica smanjenih investicija u kriznom periodu, posebno smanjenih investicija u oblasti industrije².

Prema projekcijama DEP-a, BiH će u 2021. godini, usljed pozitivnih kretanja kako u okruženju tako i u zemlji, ostvariti relani rast od 2,3%, dok međunarodne institucije očekuju i veći ekonomski rast BiH, i to Svjetska banka³ rast od 2,8%, a MMF rast od 3,5% MMF⁴.

Za Federaciju BiH se u 2021. godini projicira oporavak i rast ekonomije od 2,8% kao i u godini prije krize, dok se u narednom periodu od 2022.- 2024. godine projicira rast ekonomije od 3,1%, 3,3% i 3,6% respektivno pod pretpostavkom rasta glavnih odrednica ekonomskog rasta privatne potrošnje i investicija, oporavka djelatnosti sa

¹ MMF: World economic outlook, april 2021; EK: European economic forecast, proljeće 2021; Svjetska banka: Redovno ekonomsko izvješće, proljeće 2021. godine;

² Svjetska banka: Redovno ekonomsko izvješće, proljeće 2021. godine

³ Svjetska banka: Redovno ekonomsko izvješće, proljeće 2021. godine

⁴ MMF. World economic outlook, april 2021

U oblasti javnih prihoda se namjeravaju poduzeti mjere za zaštitu radnih mjesta putem stručnog obrazovanja nezaposlenih osoba, mjere za smanjenje fiskalnog opterećenja za stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja i suzbijanja neformalne ekonomije, te stvaranje pretpostavki za održavanje poslovanja sektora koji su najviše pogođeni krizom i stvaranje pretpostavki za povećanje konkurentnosti proizvodnje posebno malih i srednjih poduzeća. Za povećanje koordinacije i fiskalne odgovornosti svih nivoa vlasti planirane su mjere za unaprijeđenje projekcija javnih prihoda te raspodjele javnih rashoda korisnicima u Federaciji BiH.

Za efikasno upravljanje javnim financijama, u oblasti rashoda planira se provedba mjera koje će dovesti do smanjenja rashoda i izdataka, te ostvariti uštede koje će se usmjeriti u javne investicije. Planiraju se aktivne mjera zapošljavanja kako bi se stimulirao rast potrošnje stanovništava, kao jedne od glavnih odrednica ekonomskog rasta, te time utjecalo na oporavak i stabilizaciju gospodarstva općenito. Jedan od ključnih ciljeva Vlade Federacije BiH je osiguranje likvidnosti i stabilnosti proračuna koja će omogućiti stabilnost u isplati mirovina, braniteljskih i socijalnih naknada, te svih ostalih davanja koja se isplaćuju iz proračuna Federacije BiH.

Planiranje javnih prihoda i rashoda, posebno u sadašnjoj kriznoj situaciji kada se Vlada Federacije BiH susreće sa velikim izazovima, je od izuzetne važnosti za efikasno upravljanje javnim financijama. Projekcije javnih prihoda i rashoda u ovom dokumentu su utvrđene na osnovu realnih mogućnosti mobiliziranja prihoda i utvrđivanja stvarnih troškova uz pretpostavku postepenog oporavka ekonomije u tijeku 2021. godine, te nastavka pozitivnih kretanja u narednom srednjoročnom periodu.

Iako nije usvojen Globalni okvir fiskalnog bilansa u Bosni i Hercegovini za period 2022.-2024. godina koji predstavlja preduvjet za izradu DOP-a, ali imajući u vidu značaj elemenata koji DOP sadrži, predlažemo usvajanje DOP-a te time i ispunjenje rokova proračunskog kalendara sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH. Nakon što Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine usvoji Dokument globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2022.-2024, Federalno ministarstvo financija će u slučaju potrebe revidirati DOB te isti dostaviti Vladi Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.

Predlaže se Vladi Federacije BiH da na današnjoj sjednici donese zaključak o usvajanju planiranih prihoda i rashoda za naredni srednjoročni period odnosno usvajanje Dokumenta okvirnog proračuna Federacije BiH za period 2022.-2024. godina.

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINA

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
FEDERACIJE BIH ZA PERIOD
2022.- 2024. GODINA**

Sarajevo, maj 2021.

SADRŽAJ

Lista skraćenica	3
Rezime	4
I.Uvod u Dokument okvirnog budžeta FBiH za period 2022.-2024.godina.....	7
1.1. Strateški okvir i ciljevi makroekonomske politike	8
II.Makroekonomski okvir	11
2.1. Međunarodno okruženje	11
2.2. Makroekonomska kretanja BiH i Federacije BiH u 2020. godini	13
2.3. Projekcije makroekonomskih kretanja u BiH za period 2021. -2024. godina	18
2.4. Projekcije makroekonomskih kretanja u Federaciji BiH za period 2021.- 2024. godine.....	20
2.5. Rizici po makroekonomske projekcije	25
III.Upravljanje javnim prihodima u Federaciji BiH (srednjoročna fiskalna strategija)	26
3.1. Fiskalna dešavanja i porezne politike	26
3.2. Javni prihodi u periodu 2022.-2024. godina	30
3.2.1. Prihodi od indirektnih poreza	34
3.2.2. Prihodi od direktnih poreza	38
3.2.3. Neporezni prihodi.....	41
3.2.4. Doprinosi	42
3.2.5. Prihodi budžeta Federacije BiH.....	43
3.2.6. Rizici po ostvarenje plana prihoda	48
IV. Upravljanje rashodima na nivou Vlade Federacije BiH	49
4.1. Politika javnih rashoda	49
4.1.1. Planirane mjere u periodu 2022.-2024 godine	50
4.2. Opća struktura javnih rashoda i trendovi	51
4.3. Struktura projekcije budžetske potrošnje za 2022. -2024. godinu	53
4.4. Tekući rashodi.....	56
4.4.1. Plaće i naknade u javnom sektoru	56
4.4.2. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	57
4.4.3. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	58
4.4.4. Kapitalni transferi	60
4.4.5. Kapitalna potrošnja.....	62
4.5. Budžeti i finansijski planovi nižih nivoa vlasti u Federaciji BiH	63
4.5.1. Budžeti gradova/općina u Federaciji BiH	64
4.5.2. Budžeti kantona u Federaciji BiH	66
4.5.3. Finansijski planovi vanbudžetskih fondova.....	68

4.5.4.	Konsolidovani prikaz rashoda za sve nivoe vlasti u Federaciji BiH	70
4.6.	Stanje duga u FBiH	72
4.6.1.	Dug Vlade FBiH	74
4.7.	Unutrašnji dug Vlade FBiH	74
4.7.1.	Trezorski zapisi FBiH	76
4.7.2.	Obveznice FBiH	76
4.7.3.	Obaveze po osnovu računa stare devizne štednje	77
4.7.4.	Obaveze po osnovu ratnih potraživanja	77
4.7.5.	Obaveze prema dobavljačima bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i za neizmirene plate i naknade	78
4.7.6.	Projekcija otplate unutarnjeg duga	78
4.8.	Vanjski dug u FBiH	79
V.	Budžetski prioriteti za period 2022.-2024. godine	81
5.1.	Projekcije Budžeta Federacije BiH za naredne tri godine	83
5.2.	Dostavljanje i analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika	85
5.2.1.	Budžetske Instrukcije broj 1 za period 2022.-2024. godine	85
5.2.2.	Analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika	86
5.3.	Prioriteti potrošnje Vlade Federacije BiH	87
5.3.1.	Utvrđivanje predloženih prioriteta potrošnje	87
5.3.2.	Inicijative za uvođenje rodno odgovornog budžetiranja	88
5.4.	Gornje granice rashoda budžetskih korisnika Vlade Federacije BiH za period 2022.-2024. godina po sektorima	89
5.4.1.	Opće javne usluge	89
5.4.2.	Javni red i sigurnost	90
5.4.3.	Ekonomske usluge	90
5.4.4.	Zaštita životne sredine	90
5.4.5.	Stambeni i zajednički poslovi	90
5.4.6.	Zdravstvo	90
5.4.7.	Rekreacija, kultura i religija	91
5.4.8.	Obrazovanje	91
5.4.9.	Socijalna zaštita	91
	Popis tabela i grafikona	96

Lista skraćenica

Skraćenica	Puni naziv
AOIE	Automatic Exchange of Information
BIH	Bosna i Hercegovina
BDP	Bruuto društveni proizvod
BHAS	Agencija za statistiku BiH
BEPS	Inkluzivni okvir (Base Erosion and Profit Shifting- Eroziija porezne baze i premještanje profita)
BPMIS	Informacioni sistem za planiranje i upravljanje budžetom
DOB	Dokument okvirnog budžeta
DEP	Direkcija za ekonomsko planiranje
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
EK	Evropska komisija
EOI	Exchange of Information
EU	Evropska unija
EUR	Euro
ERP	Program ekonomskih reformi
FBIH	Federacija Bosne i Hercegovine
FMF	Federalno ministarstvo finansija/finansija
FMO	Federalno ministarstvo odbrane
FZS	Federalni zavod za statistiku
FZZPR	Federalni zavod za programiranje razvoja
FMO	Federalno ministarstvo odbrane
JP	Javno preduzeće
KM	Konvertibilna marka
MMF	Međunarodni monetarni fond
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
OMA	Odjeljenje za makroekonomske analize
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PJI	Program javnih investicija
ROB	Rodno odgovorno budžetiranje
RP	Ratna potraživanja
SDŠ	Stara devizna štednja
SDU	Strana direktna ulaganja
UINO	Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje
VFBiH	Vojska Federacije BiH
WB IBRD	Svjetska banka Međunarodna banka za obnovu i razvoj
WB IDA	Svjetska banka Međunarodno udruženje za razvoj

Rezime

Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH (DOB), koji predstavlja nacrt budžeta za naredni trogodišnji period, priprema se u skladu sa Zakonom o budžetima Federacije BiH¹ i služi kao osnova za izradu i donošenje budžeta Federacije BiH i nižih nivoa vlasti za navedeni period.

DOB sadrži projekcije i prognoze makroekonomskih indikatora, budžetskih sredstava i budžetskih izdataka za naredne tri godine, a cilj ovog dokumenta je utvrditi gornje granice rashoda budžetskih korisnika Vlade Federacije BiH na način da je izvršenje alokacije sredstava usklađeno sa utvrđenim politikama i strateškim prioritetima Vlade Federacije BiH.

Izradi ovog dokumenta prethodila je izrada dokumenta Sinjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2022.-2024. godine kao osnov za utvrđivanje prioriteta finansiranja. Pored navedenog dokumenta, osnove za izradu DOB-a za period 2022.-2024. godine su Program ekonomskih reformi Federacije BiH za period 2021.-2023.godine te Program rada Vlade Federacije BiH za 2021.

Projekcije makroekonomskih indikatora u ovom dokumentu sačinjene su na osnovu očekivanih kretanja u Federaciji BiH, utvrđenih na osnovu projekcija Direkcije za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH, te projekcije međunarodnih finansijskih institucija MMF-a, Svjetske banke, te Evropske komisije.

Navedene preliminarne projekcije rasta indikatora su sačinjene u situaciji kada se očekuje suzbijanje pandemije, te normalizacija društvenog i ekonomskog života, odnosno izlazak iz krize i oporavak ekonomija u svijetu i lokalno, te će suzbijanje pandemije, odnosno efikasnost i brzina vakcinisanja stanovništva predstavljati glavni rizik projekcija.

Za period 2021.-2022. godina, međunarodne finansijske institucije su u svojim redovnim proljetnim izvještajima u 2021. godini projicirale oporavak i rast svjetske ekonomije kao i ekonomije EU i Euro zone. MMF je naglasio i daljnju visoku neizvjesnost na globalnom nivou usljed zdravstvene krize i provođenja vakcinacije, te da će oporavak zavisi od poduzetih mjera za ublažavanje posljedica krize, kao i sposobnosti prilagođavanja svake pojedine ekonomije datoj situaciji zbog čega je potrebno da svaka zemlja odredi svoje prioritete u cilju normalizacije stanja. Evropska komisija prognozira da će, osim od situacije oko pandemije (efikasnost programa vakcinisanja i ukidanja vladinih ograničenja), rast ekonomije EU zone zavisi od situacije u okruženju, od adekvatnih politika podrške kao i dugoročnih posljedica krize².

Za regiju Zapadni Balkan u 2021. godine projicira se rast ekonomije od 4,4%, ali taj rast je još uvijek manji od trenda rasta u vrijeme prije pandemije, dok se za period

¹ Službene novine Federacije BiH" br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19

² Svjetska banka: Redovni ekonomski izvještaj broj 19, proljeće 2021.godine; MMF. World economic outlook, april 2021; EK:Europien economic forecast, proljeće 2021

2022.-2023. godina očekuje blaži rast od 3,7% kao posljedica smanjenih investicija u kriznom periodu, posebno smanjenih investicija u oblasti industrije³.

I pored pozitivnih ekonomskih kretanja u okruženju od kojih zavisi rast ekonomije BiH, ali imajući u vidu osnovicu iz prethodne godine, BiH će u 2021. godini ostvariti blagi realni rast ekonomije od 2,3% prema projekcijama DEP-a, dok međunarodne institucije očekuju i veći rast ekonomije i to rast od 2,8% Svjetska banka⁴ te rast od 3,5% MMF⁵.

Za Federaciju BiH se u 2021. godini očekuje oporavak i rast ekonomije od 2,8% kao i u godini prije krize, dok se u narednom periodu od 2022.- 2024. godine projicira rast ekonomije od 3,1%, 3,3% i 3,6% respektivno pod pretpostavkom rasta glavnih odrednica ekonomskog rasta privatne potrošnje i investicija, oporavka djelatnosti sa najvećom zaposlenosti, te povećanja dohotka stanovništava usljed pozitivnih kretanja u okruženju i pozitivnim internim dinamikama.

Uz pretpostavku očekivanog oporavka ekonomije, ali imajući u vidu i značajno oslabljenu bazu u kriznoj 2020. godini, u 2021. godini projicira se blagi rast naplate **ukupnih prihoda** od 0,83% u odnosu na ostvarenje iz 2020. godine ili 8.876,1 mil. KM u apsolutnom iznosu. Značajni rast naplate prihoda od 3,89% se očekuje u 2022. godini, dok se potpuni oporavak i vraćanje na nivo prije pandemije očekuje u 2023. godini. Projekcije naplate ukupnih prihoda za period 2022.-2024. godina iznose 9.221,4 mil. KM, 9.637,4 mil. KM i 10.061,4 mil. KM respektivno.

Ukupno planirana **javna potrošnja**, uključujući otplate dugova, pozajmljivanje i izdatke za kamate u 2021. godini iznosi 5.481,2 mil. KM, što predstavlja rast od 751,0 mil. KM u odnosu na izvršenje Budžeta Vlade FBiH za 2020. godinu. Ukupna potrošnja u 2022. godini se projicira u iznosu od 5.320,9 mil. KM ili 22,3% BDP-a FBiH, što je manje za 29% u odnosu na 2021. godinu, u 2023. godini u iznosu od 5.250 mil. KM ili 21,7% BDP-a FBiH i u 2024. godini iznosu od 5.452,3 mil. KM ili 20,9% BDP-a FBiH.

Za unaprijeđenje upravljanja javnim prihodima i javnom potrošnjom, Vlada Federacije BiH je usvojila novu **Strategiju reforme upravljanja javnim finansijama Federacije BiH za period 2021.-2025. godinu**⁶, kojom su predviđene mjere i aktivnosti koje će se poduzeti u šest oblasti u okviru javnih finansija. Efikasno funkcionisanje javne uprave je jedan od strateških ciljeva BiH i predstavlja preduslov ostvarenju statusa punopravnog članstva u EU i potpisivanju SPP-a, zbog čega će provođenje strategije biti jedan od prioritetnih zadataka u narednom periodu.

Vlada Federacije BiH je u junu 2020. godine usvojila **Program ekonomske stabilizacije Federacije BiH 2020.-2021. godine**⁷, kojim su definisane mjere za oporavak i ekonomski rast Federacije BiH, a ključni ciljevi ovog programa su: fiskalna i makroekonomska stabilnost, podrška očuvanju radnih mjesta, izvozu, zdravstvenom

³ Svjetska banka: Redovni ekonomski izvještaj, broj 19, proljeće 2021.godine

⁴ Svjetska banka: Redovni ekonomski izvještaj, broj 19, proljeće 2021.godine

⁵ MMF: World economic outlook, april 2021

⁶ 260. sjednica Vlade Federacije BiH, od 25. marta 2021.godine

⁷ 226. Sjednica Vlade Federacije BiH, 18.06.2020.godine

sektoru, sektoru socijalne zaštite i zaštite od gubitka posla i investicijama, te reformu javnih preduzeća.

U oblasti fiskalne politike, s ciljem ekonomskog oporavka i ubrzanog rasta, primarni fokus će biti na osiguranju finansijske stabilnosti putem ograničenja rasta javne potrošnje, te povećanjem investicijskih ulaganja kao pokretača rasta ekonomije.

Radi suzbijanja negativnih posljedica pandemije, a u cilju oporavka i rasta ekonomije, Vlada Federacije BiH u 2021. godini planira niz investicijskih ulaganja koja su namijenjena kao podrška ugroženim sektorima privrede za podizanje stepena konkurentnosti, jačanje otpornosti zdravstvenog sektora, te finansiranje mjera u oblasti tržišta rada za održavanje nivoa zaposlenosti i za novo zapošljavanje. U tu svrhu sačinjena su novi kreditno-garantni programi sa ciljem stvaranja povoljnijeg poslovnog okruženja za pomoć u ekonomskom oporavku i razvoju, namjenjeni za izvoznike, za mala, srednja i velika preduzeća, te za samostale privredne djelatnosti. Također, za sanaciju posljedica nastalih usljed proglašenja pandemije planirano je izdvajanje sredstava za finansiranje provođenja strukturnih reformi i za jačanje sistema javnog zdravstva iz aranžmana sa MMF-om, te sredstava namijenjenih kao podrška u zapošljavanju iz sredstava Svjetske banke.

Pored uobičajnih rizika drugačijih kretanja indikatora od pretpostavljenih, situacija oko pandemije i provođenje vakcinisanja stanovništva se nametnula kao glavni rizik projekcija, odnosno uspješno provođenje vakcinacije stanovništva može poboljšati projekcije, dok pojava novih mutiranih virusa otpornih na vakcine mogu smanjiti projekcije.

I.Uvod u Dokument okvirnog budžeta FBiH za period 2022.-2024.godina

Dokument okvirnog budžeta prikazuje projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za tekuću godinu i naredne dvije fiskalne godine, i služi kao osnova za izradu i donošenje budžeta. Izrada se zasniva na procjeni ekonomskog rasta, makroekonomskih pokazatelja i projekcije prihoda i rashoda.

S obzirom da na situaciju u BiH/Federaciji BiH utječu i aktivnosti iz okruženja, u DOB-u se prikazuju kretanja i aktivnosti, te makroekonomski pokazatelji na globalnom i evropskom nivou.

Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2022.-2024. godine sadrži sljedeća poglavlja:

- I. Uvod u DOB FBiH za period 2022.-2024. godine
- II. Makroekonomski okvir
- III. Upravljanje javnim приходima u FBiH
- IV. Upravljanje javnim rashodima na nivou Vlade FBiH
- V. Budžetski prioriteti za period 2022.-2024. godine i gornje granice rashoda budžetskih korisnika za naredni srednjoročni period.

1.1. Strateški okvir i ciljevi makroekonomske politike

Strateški cilj BiH je punopravno članstvo u EU, a za ostvarenje istog potrebno je provesti niz reformi i prilagodbi kako u ekonomiji tako i u svim oblastima društvenog života u BiH. Da bi se olakšao put prilagođavanja stečevinama EU, te omogućilo brže rješavanje izazova na tom putu, EU je inicirala više regionalnih strategija u kojima participira i BiH. Jedna od njih je **Strategija razvoja jugoistočne Europe**⁸, koja je usmjerena na poboljšanje konkurentnosti Jugoistočne Europe putem jačanja regionalne saradnje i veze s EU, sa ciljem postizanje visokog i održivog ekonomskog razvoja.

Iako BiH nije članica EU, obuhvaćena je Strategijom EU za dunavsku regiju i Strategijom EU za jadransko-jonsku regiju, što će doprinijeti bržem i održivom rastu BiH kroz regionalnu suradnju.

Strategijom EU za dunavsku regiju⁹ se definiraju pristupi i projekti za rješavanje problema koje same države ne mogu kvalitetno riješiti, sa ciljem povezivanja država dunavske regije putem smanjenja prekograničnih barijera, očuvanje okoliša, izgradnja prosperiteta i jačanje institucionalnih kapaciteta, te izgradnja sigurnosti u regiji.

Članstvom u **Strategiji EU za jadransko-jonsku regiju**¹⁰ namjeravaju se, kroz regionalnu saradnju država unutar jadransko-jonske regije, unaprijediti četiri ključna područja tj. plavi sektor, promet, kvalitet okoliša i održivi turizam, što će doprinijeti stvaranju novih radnih mjesta i ekonomskom rastu općenito.

Pored toga što Federacija BiH od ranije participira u strategijama EU koje opredjeljuje njene strateške ciljeve, u 2021. godini usvojena je dugoročna strategija za period 2021-2027. godinu koja će osigurati brži ekonomski, društveni i resorni razvoj. **Strategija razvoja Federacije BiH za 2021 - 2027. godinu**¹¹ je krovni dokument koji objedinjuje dokumente Agende 2030, EU preporuke i Ekonomski investicioni plan, Zajedničke socioekonomske reforme za period 2019.-2022. godinu, te Strategiju pametne specijalizacije¹². Utvrđeni strateški ciljevi razvoja u narednih sedam godina su:

- Ubrzan ekonomski razvoj,
- Prosperitetan i inkluzivni društveni razvoj,
- Resursno efiksan i održiv razvoj,
- Efikasan, transparentan i odgovoran javni sektor.

Akceleratori koji najviše doprinose ostvarenju strateških ciljeva, utvrđeni ovom strategijom, su razvoj digitalizacije i inovacija, otvaranje novih i razvoj postojećih preduzeća, te unaprijeđenje javnih finansija i finansijskog sistema.

⁸ Regionalno vijeće za saradnju (RCC), Strategija Jugoistočna Evropa 2020. usvojena na Ministarskoj konferenciji

⁹ Strategija Evropske unije za Dunavsku regiju (The Danube Region Strategy – EUSDR) – pripremljena od strane Evropske komisije i prihvaćena od strane zemalja članica 13. aprila 2011. godine.

¹⁰ Strategija EU za Jadransko-jonsku regiju je usvojena od strane Evropskog vijeća u oktobru 2014. godine.

¹¹ 256. sjednica Vlade Federacije BiH, 18.02.2021.g

¹² VM: 176 sjednica od 10.06.2019., Vijeće ministara BiH usvojilo je Informaciju Ministarstva civilnih poslova o procesu Strategije pametne specijalizacije (S3 – Smart Specialisation Strategy) te podržalo prijedlog da se Bosna i Hercegovina službeno uključi u proces izrade strategije pametne specijalizacije.

Vlada Federacije BiH se obavezala na svojoj 254. sjednici od 04.02.2021. godine da će sprovesti **Agendu 2030 za održivi razvoj**¹³. Agende 2030 se sastoji od 17 ciljeva i 169 podciljeva održivog razvoja, a generalni cilj je stvaranje bolje i održive budućnosti za cijeli svijet. Potpisnici Agende 2030 su obavezni primjenjivati zadane ciljeve koji doprinose održivom razvoju, obavezni su osigurati ravnomjerni ekonomski rast uz zaštitu okoliša i prirodnih resursa, uz istovremeno kreiranje pravednog društva i smanjenje nejednakosti, te primjenjivati princip „niko ne smije biti isključen“ kako bi se eliminisali uzroci siromaštva i nejednakosti i svi oblici diskriminacije.

Za unaprijeđenje upravljanja javnim prihodima i rashodima, Vlada Federacije BiH je usvojila **Strategiju reforme upravljanja javnim finansijama Federacije BiH za period 2021.-2025. godinu**¹⁴, koja predstavlja cjelovit okvir za planiranje, provođenje i efikasno praćanje realizacije aktivnosti za postizanje zadanih ciljeva u oblasti javnih finacija.

Strategijom je obuhvaćeno šest oblasti: fiskalni okvir, javni prihodi, planiranje i budžetiranje, izvršenje bužeta, sistem internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Federacije BiH i eksterna revizija, a za svaku oblast definisane su mjere, te aktivnosti, indikatori i rokovi realizacije mjera, i nositelji aktivnosti.

Strategijom su predviđeni rizici kao i načini za prevazilažanje rizika za svaku aktivnost, od kojih su na prvom mjestu kašnjenje sa zakonskim izmjenama izvršne i zakonodavne vlasti, nedovoljna finansijska sredstva i tehnička pomoć.

S obzirom da je efikasno funkcionisanje javne uprave preduslov ostvarenju statusa punopravnog članstva u EU i potpisivanju SPP-a, kao jednog od strateških ciljeva BiH, prioritetni zadatak u narednom periodu će biti provođenje zacrtanih mjera i aktivnosti strategije.

Za 2021. godinu¹⁵ definirani su **prioriteti** koji će osigurati dugoročnu stabilnost zemlje i koji će je učiniti konkurentnijom, a isti se odnose na intenziviranje privrednog razvoja, jačanja unutrašnje društvene stabilnosti, jačanja vladavine prava, nastavak borbe protiv pandemije, iniciranje i provođenje strukturnih reformi, te rad na evroatlanskim integracijama.

Za ostvaranje strateškog cilja punopravno članstvo BiH u Evropskoj uniji, Vlada Federacije BiH je na svojoj 253. sjednici održanoj 28.01.2021. godine usvojila **Program ekonomskih reformi F BiH za period 2021.-2023. godinu**. Na osnovu utvrđenih ključnih prepreka za rast i razvoj konkurentnosti uzrokovane pandemijom, prepreka u oblasti poslovnog okruženja, te preprekama u oblasti trgovine, energije, transporta, rada, poljoprivrede, okoliša, turizma, obrazovanja, socijalne zaštite i inkluzije, programom je definisano niz prioriternih reformskih mjera:

- Za ublažavanje posljedica pandemije Vlada Federacije BiH planira jačanje Garantnog fonda pri Razvojnoj banci za povećanje kreditiranja privrede.

¹³ 254. sjednica Vlade Federacije BiH, 04.02.2021.god.: Okvir za realizaciju ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini

¹⁴ 260. sjednica Vlade Federacije BiH, od 25. marta 2021.godine

¹⁵ Program rada Vlade Federacije BiH za 2021. godinu, 253. sjednica Vlada Federacije BiH, 25.02.2021. godine